

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2008

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	strana 4

ČINNOST SDRUŽENÍ V ROCE 2008

Místní, regionální a mezinárodní projekty	strana 5

Slavnost dárců a dobrovolníků - Cena Ladislava Čerycha
Benefice pro zahradu Vily Čerych
Studnice vzdělávání – klíčové kompetence v oblastech rozvoje venkova
Festival báchorek a pověstí
Kulturní, zdravá města s aktivní občanskou společností

Služby pro rozvoj regionu	strana 10

Projektové poradenství a konzultace
Provoz vzdělávacího střediska Vila Čerych
Regionální informační centrum

Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta	strana 14

Ekologická poradna pro venkov
Národní síť EVVO - Pavučina
Harmonie kulturní krajiny na území NPP a NKP Babiččino údolí
Využití půdního prostoru objektu Vily Čerych pro aktivity EVVO

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SDRUŽENÍ V ROCE 2008	strana 20

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ SDRUŽENÍ ZA ROK 2008	strana 21

PODĚKOVÁNÍ	strana 22

ÚVODNÍ SLOVO

*„Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné.“
Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry*

Vážení přátelé,

občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice na podzim roku 2008 oslavilo své první malé výročí: bylo mu pět let. Stejně jako dospívání člověka, ani zrání organizace není jednoduchým procesem a neobejde se bez chyb a omylů. K růstu je zapotřebí hodně péle, pracovitosti, vstřícnosti, kolegiality a dobré vůle. Jsem ráda, že členové i zaměstnanci sdružení přistupovali také v tomto roce ke své práci s odvahou, odhodláním, zodpovědností a zápallem pro dobrou věc. I po pěti letech se nám daří naplňovat poslání, ke kterému jsme se při vzniku sdružení zavázali.

Málokterá nezisková organizace může vykonávat svou činnost bez pomoci podporovatelů, práce dobrovolníků a štědrosti dárců. S jejich přispěním se nám daří naplňovat projekty k podpoře místní vzdělanosti, kultury a osvěty. Rozvíjíme přeshraniční a mezinárodní spolupráci, podporujeme zdravý vývoj našeho regionu, nezapomínáme na ochranu životního prostředí ani na rozvoj občanské společnosti.

V roce 2008 jsme činnost sdružení rozšířili o provozování Regionálního informačního centra. Nová pobočka se nachází v centru města a poskytuje služby nejen turistům, ale i občanům

a návštěvníkům České Skalice. Součástí zařízení je turistické informační centrum, ekologická poradna, cestovní agentura, veřejný internet a prostor pro tematické výstavy. Nabídkou dalších služeb se snažíme upevňovat postavení našeho sdružení v rámci Královéhradeckého kraje.

Moc mě těší, že se nám s pomocí dárců a dobrovolníků i nadále daří obnovovat a zkrášlovat sídlo naší organizace, architektonickou perlu města Česká Skalice, vzdělávací středisko Vilu Čerych. Památkově chráněný objekt se za to odměňuje všem příchozím svou vlnitostí a krásou. Je oázou klidu, místem pro relaxaci a odpočinek v našem uspěchaném, přetechizovaném světě. Půvabné Vile Čerych s kouzelnou zahradou přeji hodně příznivců a návštěvníků, kteří ji uvidí i srdcem.

Za Centrum rozvoje Česká Skalice
Květa Ležovičová
předsedkyně sdružení

ČINNOST SDRUŽENÍ V ROCE 2008

Místní, regionální a mezinárodní projekty

SLAVNOST DÁRCŮ A DOBROVOLNÍKŮ - CENA LADISLAVA ČERYCHA

Od roku 2006 je Cena Ladislava Čerycha udělována v rámci Slavností dárců a dobrovolníků, které se ve Vile Čerych konají již od roku 2003. Podstatou ocenění je veřejné poděkování dárci, který v předcházejícím roce nejvíce přispěl k obnově Vily Čerych a přilehlé zahrady.

Cenu v roce 2008 obdržela renomovaná zahradní architektka Eva Vízková. „Zahradě Vily Čerych věnuji péči, protože mi učarovala a mám ji ráda. Snažím se jí vrátit prvorepublikový lesk, který měla,“ říká o svém vztahu k zahradě paní Vízková. Její dlouhodobá spolupráce s vilou započala již v roce 1989, kdy byla poradkyní bratrů Čerychových při revitalizaci zahrady. Poté začala spolupracovat s novým majitelem objektu, Nadací rozvoje občanské společnosti. Od roku 2003

intenzivně plánuje a realizuje obnovu zahrady v součinnosti s Centrem rozvoje Česká Skalice.

Oceněny byly také tři neteře Ladislava Čerycha: za podporu výzkumu neziskových organizací v České republice dostala poděkování paní Georgina Steinsky a za příspěvek na rekonstrukci pokojů paní Jeanne Čerych-Saulou a paní Patricia Čerych-Moillard.

3. ročník Ceny Ladislava Čerycha se uskutečnil v sobotu 16. května 2008. Úvodní slovo pronesla ředitelka nadace paní Hana Šilhánová. Oslovy se zúčastnili též podnikatelé a firmy z České Skalice a okolí. V doprovodném programu byla zahrnuta vernisáž výstavy „Krása vamberecké krajky“, následovalo hudební vystoupení a malý raut.

BENEFICE PRO ZAHRADU VILY ČERYCH

Na sklonku léta 2008 jsme již podruhé uspořádali Benefici pro zahradu Vily Čerych. Za sumu vybranou při prvním ročníku v roce 2007 bylo do zahrady zakoupeno dvanáct nových laviček. Druhý ročník benefice se konal poslední prázdninovou nedělí, 3. září 2008. Ústředním motivem bylo „světlo do zahrady“ – dali jsme si za cíl získat prostředky na nové, vhodnější osvětlení zahrady.

Slunečné nedělní odpoledne se neslo v duchu meziválečných let minulého století. Návštěvníci mohli posedět v dobové kavárně či navštívit výstavu historických hraček. Kulturní program tvořil komponovaný pořad, který speciálně pro tuto benefici nastudovala Agentura Anny Řehákové. Před návštěvníky defilovaly v krásných kostýmech slavné ženy i ženy slavných mužů, které prošly dějinami České Skalice od roku 1380 do roku 1921. Jejich kroky doprovázela dobová hudba a verše. Své vystoupení připojilo pěvecké sdružení Dona Nobis. Nedělnou součástí odpoledne byla dobrodružná „stezka za světlem“, hra pro děti inspirovaná knihou Jana Karafiáta Broučci.

Děti sestavovaly obrázek rozsvícené broučkovy lucerničky z dvanácti dílků, které získávaly při plnění jednotlivých úkolů. Za sestavený obrázek nakonec obdržely sladkou odměnu.

Na závěr odpoledne proběhla veselá dražba kuriózních předmětů. Její výtěžek bude rovněž použit na nákup nového osvětlení. Krásné počasí umocnilo příjemnou atmosféru a napomohlo kladnému ohlasu celé akce, jíž se zúčastnilo více než 120 návštěvníků.

Benefici 2008 svým finančním darem podpořil Královéhradecký kraj a šest firem:

Královéhradecký kraj – 16 500,- Kč

PEKO, spol. s r.o. pekárna – 16 500,- Kč

ZD Dolany – 16 500,- Kč

Proma spol. s r.o. Praha – 11 900,- Kč

DLNK computers – 8 250,- Kč

Stanislav Ležovič – 6 000,- Kč

FARMET a.s. – 5 000,- Kč

STUDNICE VZDĚLÁVÁNÍ - KLÍČOVÉ KOMPETENCE V OBLASTECH ROZVOJE VENKOVA

Cílem projektu je obnova venkova a rozvoj venkovského území prostřednictvím vzdělávání a informování aktérů venkovského prostoru. Snahou projektu je motivovat obyvatele venkova ke kompetentnímu a zodpovědnému spolurozhodování o dalších směrech vývoje vlastního regionu a vytvářet tak užší vztah ke krajině a vlastnímu místu v ní.

Projekt Studnice vzdělávání, který byl podpořen z programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje, bezprostředně navazoval na dva předchozí velmi úspěšné programy z let minulých. Projekt byl rozdělen do čtyř navzájem propojených částí. Působnost projektu zahrnuje celou oblast Královéhradeckého kraje.

Aktivity projektu:

1. PORADENSTVÍ PRO ROZVOJ VENKOVA

V rámci projektu jsme poskytovali poradenství a konzultace především obcím, ale i dalším subjektům v Královéhradeckém kraji. Mezi témata poskytovaného poradenství patřilo především financování obnovy a rozvoje venkova, program LEADER, projektové řízení, cestovní ruch a venkov, životní prostředí, ekologie, ochrana památek, ochrana krajiny, strategické plánování a zapojování veřejnosti, rozvoj a činnost venkovských neziskových organizací. V rámci poradenství pro obce bylo konzultováno šest projektů do Programu rozvoje venkova, tři projekty

do Regionálního operačního programu, jedna žádost do Operačního programu životní prostředí, řada projektů do grantů Královéhradeckého kraje, dva projekty pro Ministerstvo zemědělství a dva projekty pro Ministerstvo pro místní rozvoj.

2. KNIHOVNA ROZVOJE VENKOVA

Knihovna, v níž si zájemci mohou bezplatně zapůjčit odbornou literaturu i časopisy, je součástí Regionálního informačního centra v České Skalici. Katalog knihovního fondu je dostupný také na webových stránkách Centra rozvoje. Nabídka knihovny je průběžně doplňována o nové tituly.

3. SBĚR PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ

Souběžně s poradenstvím probíhal na území Královéhradeckého kraje sběr a aktualizace projektových záměrů. Tato aktivita navazovala na sběr záměrů, který jsme uskutečnili v minulých obdobích v rámci projektu Vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a Klíčové kompetence pro rozvoj venkova. V rámci projektu byla aktualizována databáze projektových záměrů, z nichž některé se podařilo realizovat.

4. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci individuálního vzdělávání jsme realizovali dvoudenní seminář na téma projektové řízení pro Nechanicko a jednodenní seminář zaměřený na prezentační dovednosti pro pracovníky neziskového sektoru.

Projekt „Studnice vzdělávání - klíčové kompetence v oblastech rozvoje venkova“ byl podpořen z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje

FESTIVAL BÁCHOREK A POVĚSTÍ 2008

Čtvrtý ročník mezinárodní přehlídky dětských divadelních souborů Festival báchovek a pověstí se uskutečnil od 13. do 15. června 2008. Tento ročník byl výjimečný tím, že poprvé proběhl za hranicemi, v malebném polském městečku Bardo. Zúčastnily se ho soubory z České republiky a Polska. V sále místní knihovny festival zahájili představitelé partnerských měst, pánové Krzysztof Żegański, starosta města Bardo, a Tomáš Hubka, starosta města Česká Skalice.

Cílem Festivalu báchovek a pověstí je především podpora práce dětských divadelních souborů, ožívování a uchovávání místních kulturních tradic a rozvoj neformálních kontaktů mezi partnerskými regiony. Festivalová přehlídka přinesla divákům i účinkujícím mnoho milých a nezapomenutelných zážitků. Její součástí byly tradiční tvůrčí dílny, během nichž si účinkující mohli „osahat“ nové postupy a techniky divadelní

práce. Tentokrát měly dílny jediný cíl: připravit společné vystoupení všech účinkujících. Výsledná produkce „Na svátečním jarmarku“ a „Příchod poutníků“, umocněná prostředím, ve kterém se hrálo (např. v nádherném barokním kostele Navštívení Nejsvětější Panny Marie), patřila k nejsilnějším zážitkům IV. ročníku festivalu. Na rozloučenou organizátoři pro účastníky festivalu připravili hru v terénu s tvůrčími prvky, spojenou s legendou o českém rytíři Dobrošovi a poznáváním města Bardo.

IV. ročník opět přinesl nové nápady a náměty pro ročníky další. Je vůle a zájem souborů i organizátorů v této tradici pokračovat.

Tento projekt byl finančně podpořen Městem Česká Skalice a Královéhradeckým krajem.

KULTURNÍ, ZDRAVÁ MĚSTA S AKTIVNÍ OBČANSKOU SPOLEČNOSTÍ

Centrum rozvoje Česká Skalice v roce 2008 realizovalo projekt, jehož cílem bylo vytvoření strategie dlouhodobé spolupráce mezi Českou Skalicí, polskými městy Bardo Śląskie a Polanica-Zdrój a slovenským Liptovským Hrádkem. Projekt vznikl z potřeby nastartovat a dále rozvíjet mezinárodní spolupráci mezi městy, jejich občany, institucemi, místními organizacemi, podnikateli a spolky. V jeho rámci bylo zmapováno prostředí v partnerských městech prostřednictvím řady osobních setkání a schůzek.

Byla navržena a zpracována „Deklarace vzájemné spolupráce a podpory“, která byla podepsána postupně několika subjekty z České republiky, Polska a Slovenska. Centrum rozvoje Česká Skalice vytvořilo databázi neziskových organizací a dalších důležitých subjektů místního komunitního života a předalo ji parterům v zahraničí. Obdobná databáze vznikla i na straně polské a slovenské. Další aktivitou projektu byl např. výměnný pobyt koordinátorky ekologických programů Centra rozvoje Česká Skalice a pracovnice partnerské neziskové organizace A-projekt se sídlem v Liptovském Hrádku. Jeho hlavním přínosem byla vzájemná výměna zkušeností a hledání vhodného tématu na realizaci společných projektů s environmentální tematikou.

Největším úspěchem celého projektu je skutečnost, že se podařilo zaktivizovat některé nové

subjekty se zájmem o přeshraniční spolupráci, např. na české straně DDM Báj a ZŠ Česká Skalice, na slovenské straně A-Projekt n.o., Základní umělecká škola a Soukromá ZUŠ z Liptovského Hrádku. Ke spolupráci se také přidala základní škola z města Polanica-Zdrój a některé spolky, např. hasiči. Vzájemná spolupráce obohatila i aktivity organizací, jako jsou např. informační centra jednotlivých měst. Během projektu byla prohloubena mezinárodní spolupráce související s pořádáním Festivalu báchovek a pověstí.

Důležitým výsledkem projektu je především navázání hlubších kontaktů s partnery na Slovensku, které dosud našemu regionu chyběly. Při realizaci projektu Centrum rozvoje Česká Skalice spolupracovalo s Místní akční skupinou Mezi Úpou a Metují, která se podílela na finančním a organizačním zajištění některých společných aktivit.

Mezinárodní projekt byl podpořen Nadací rozvoje občanské společnosti.

Služby pro rozvoj regionu

PROJEKTOVÉ PORADENSTVÍ A KONZULTACE

Projektové poradenství a konzultace v oblastech dotačního managementu, vyhledávání finančních zdrojů, zpracování žádostí i samotné řízení projektů. Poskytování těchto služeb jsme zahájili v roce 2007 a v následujícím období jsme v něm úspěšně pokračovali.

Díky naší pomoci se podařilo získat finanční prostředky a realizovat projekty zateplení tří školních budov v České Skalici (ZŠ Lidická, MŠ Boženy Němcové a MŠ J. A. Komenského) v celkovém objemu téměř 18 milionů Kč. Pro obec Kunvald administrujeme a řídíme projekt „Realizace úspor energie Masarykova základní a mateřská škola Kunvald“ za zhruba 6 milionů Kč. Pro obec Havlovice realizujeme projekt „Zajištění skalního říčení nad místní komunikací“ (cca 4,5 mil. Kč). Všechny tyto projekty jsou realizovány v rámci Operačního programu životní prostředí.

Z prostředků ministerstva pro místní rozvoj jsme pro obec Velká Jesenice pomohli získat

dotaci a realizovat projekt „Místo her v srdci Velké Jesenice“ s celkovým rozpočtem cca 300 tisíc Kč.

Pro Místní akční skupinu Mezi Úpou a Metují jsme zpracovali Integrovanou strategii území. Dále jsme uspěli ve výběrovém řízení jako realizátoři projektu „Vzděláváním k rozvoji venkova Královéhradeckého kraje“ (cca 1,2 mil. Kč), jehož cílem je prostřednictvím systematického a komplexního vzdělávání pomoci venkovu a jeho aktérům zlepšit možnosti vlastního rozvoje.

V roce 2008 se nám podařilo stabilizovat služby poskytované pro region. Rádi bychom v těchto aktivitách pokračovali i v příštích letech. Poskytování poradenských služeb je pro nás zdrojem vlastních příjmů, které pomáhají udržet celkový chod sdružení.

PROVOZ VZDĚLÁVACÍHO STŘEDISKA VILA ČERYCH

Jednou z podstatných činností občanského sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice je provoz vzdělávacího střediska Vila Čerych. V průběhu celého roku 2008 byly prostory objektu využívány i jinými organizacemi, které zde pořádaly semináře, konference, kulturní i společenské aktivity. Pracovníci CRČS zajišťovali pro zákazníky plný servis: ubytování, stravování, technické zajištění i další služby dle přání.

Tradičními hosty byli například klienti z Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Města Česká Skalice, Pedagogické fakulty Hradec Králové nebo Umělecké školy Praha. Dále pak neziskové organizace NROS, Forum 2000, občanské sdružení Jahoda, Nová Trojka, MAS Mezi Úpou a Metují, MAS Horný Liptov, Společnost pro záchranu Babiččina údolí, Servas Czech Republic a mezinárodní sdružení A Rocha.

Stejně jako dříve, i v roce 2008 zde probíhaly kurzy zaměřené na profesionalizaci manažerů, psychiatrů, pracovníků školství i dobrovolníků. Ve vzdělávacím středisku se pořádají také jazykové kurzy, soustředění dobrovolníků, ekologické konference a setkání, letní škola anglického jazyka a další vzdělávací akce. V letošním roce jsme poprvé zaznamenali větší zájem o služby také od podnikatelských subjektů. Část prázdnin byla vyhrazena též pro zájemce z řad turistů.

VILA ČERYCH

- architektonická perla města Česká Skalice

Rodinnou vilu nechal postavit v roce 1924 Ladislav Bartoň z Dobenína jako svatební dar pro svou neteř Marii, provdanou Čerychovou. Vilu navrhl slavný český architekt Otakar Novotný ve stylu art deco. Do roku 1948 sloužila jako reprezentační rodinné sídlo, poté byla zkonfiskována. V objektu pak sídlila krajská politická škola a od padesátých let 20. století zdravotní středisko OÚNZ.

Po roce 1989 byl majetek rodině Čerychů vrácen a ti vilu darovali k neziskovým účelům Nadaci rozvoje občanské společnosti. Od roku 2003 provozuje Vilu Čerych místní občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice. V roce 2004 prošel objekt rozsáhlou a zároveň citlivou rekonstrukcí interiéru tak, aby lépe sloužil svému účelu vzdělávacího střediska.

K objektu patří také vzrostlá zahrada o rozloze 1,4 ha, která byla založena v roce 1924. Zahradu navrhl významný zahradní architekt první republiky Josef Kumpán. Místo oplývá velkým dendrologickým bohatstvím a díky množství vzácných dřevin je právem považováno za skvost zahradní architektury první poloviny 20. století. Stejně jako celý objekt byla i zahrada vyhlášena kulturní památkou.

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ CENTRUM

Centrum rozvoje Česká Skalice uspělo ve výběrovém řízení vypsaném Městem Česká Skalice na provozovatele turistického informačního centra. Od 1. ledna 2008 jsme rozšířili naši činnost o nové zařízení, které jsme nazvali Regionální informační centrum (RIC). V rámci pobočky poskytujeme celou škálu služeb pro širokou veřejnost, určených nejen obyvatelům a návštěvníkům města Česká Skalice, ale v rámci rajonizace turistické oblasti Kladské pomezí slouží i okolnímu regionu, který zahrnuje dalších šestnáct obcí.

RIC sídlí ve středu města, na Husově náměstí v České Skalici. Prostor je bezbariérový a skládá se ze čtyř částí. Ve vstupní místnosti jsou umístěny stojany s informačními materiály, zároveň je to prostor pro krátkodobé tematické výstavy. V druhé místnosti se nachází vlastní turistické informační centrum, kde také prodáváme turistické materiály, mapy, brožury, pohlednice a drobné sběratelské suvenýry. Součástí poskytovaných služeb je i cestovní agentura. Třetí místnost slouží jako prodejní minigalerie. Poslední místnost zaplňuje ekologická poradna s odbornou knihovnou a veřejný internet. Výhodou RIC je i volný venkovní prostor, který slouží k umístění informací přímo na chodníku. Nechybí ani stojan na kola, který je cyklisty hojně využíván.

Projekt „Vybavení RIC v České Skalici“ byl podpořen z dotačního programu Královéhradeckého kraje.

Rozšířili jsme také nabídku služeb pro místní občany – černobílý i barevný tisk, kopírování, faxování a laminování. Oblíbenou novou službou je předprodej vstupenek na kulturní, společenské a sportovní akce v celé České republice v rámci sítě Ticket Art, Ticket Pro a Ticket Stream.

RIC splňuje požadavky agentury CzechTourism a bylo zařazeno mezi certifikovaná informační centra České republiky. V roce 2008 poskytli pracovníci RIC své služby více než osmi tisícům klientů. V loňském roce jsme obdrželi dotaci od Královéhradeckého kraje na „Vybavení RIC v České Skalici“, z které byl pořízen multimediální stolní počítač, laminovačka, registrační pokladna a výstavní panely. Smlouvu o provozování RIC máme uzavřenou s Městem Česká Skalice na dobu pěti let.

Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta

EKOLOGICKÁ PORADNA PRO VENKOV

Hlavním cílem projektu bylo přispět ke zdravému rozvoji regionu Mezi Úpou a Metují a k obnově venkova na principech trvalé udržitelnosti.

PROVOZ EKOLOGICKÉ PORADNY

V prostorách Regionálního informačního centra v České Skalici sídlí Ekologická poradna, poskytující bezplatné poradenství široké veřejnosti. Jejimi hlavními tématy jsou ochrana přírody a krajiny, péče o krajinu, šetrný cestovní ruch, odpadové hospodářství, šetrné spotřebitelské chování nebo Místní agenda 21. Zabývá se také ekologickým zemědělstvím, biopotravinami a regionálními produkty, zelenou energií a v neposlední řadě i předáváním kontaktů.

PROVOZ ODBORNÉ KNIHOVNY S ČITÁRNOU

V ekologické poradně je umístěna knihovna s čítárnou, která obsahuje odbornou literaturu k ochraně přírody a krajiny, šetrnému cestovnímu ruchu, rozvoji neziskového sektoru, chráněným krajinným oblastem, manažerským dovednostem, zdravému životnímu stylu a partnerským regionům. Veřejnost si zde může zapůjčit časopisy s environmentální tematikou, například Ekoton, Bedrník, Sedmá generace, Veronica, Bio aj.

VYTVOŘENÍ EKOLOGICKÝCH KOUTKŮ (INFORMAČNÍCH BODŮ) NA ÚZEMÍ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY MEZI ÚPOU A METUJÍ

V daném území byly v rámci projektu vytvořeny čtyři ekologické koutky vybavené otočným

stojanem s letáky a materiály zaměřenými na životní prostředí. Naleznete zde například informace o třídění odpadů, kompostování, biopotravinách, úsporách energie, šetrném praní, chovu zvířat, ochraně přírody aj. Materiály jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Ekokoutky byly nově vytvořeny v Bohuslavicích nad Metují, Velkém Třebešově, Slatině nad Úpou a Červeném Kostelci. Na území MAS jsme v průběhu dvou let vytvořili celkem jedenáct ekokoutků.

TERÉNNÍ ČINNOST EKOLOGICKÉ PORADNY - DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ V REGIONU

Zároveň na území MAS Mezi Úpou a Metují probíhala dotazníková šetření, která mají za úkol zapojovat veřejnost do plánovacích a rozhodovacích procesů místních komunit. V průběhu roku proběhly celkem čtyři ankety, zaměřené na odpadové hospodářství, utváření místa, cestovní ruch a služby v obcích. Vyhodnocené ankety byly předány manažerům MAS a také obcím, ve kterých šetření probíhala. Tyto podklady budou sloužit k řešení otázek obnovy a rozvoje daných obcí i celého regionu.

ROZŠÍŘENÍ WEBOVÝCH STRÁNEK CENTRA ROZVOJE ČESKÁ SKALICE

Na webových stránkách CRČS byla zavedena samostatná sekce s názvem Ekologická poradna, kde klienti poradny i náhodní uživatelé www stránek naleznou základní informace o činnostech poradny. V sekci Ekologická osvěta naleznou

informace o plánovaných osvětových akcích a ekologickém vzdělávání. Kapitola Chráněná území obsahuje popis chráněných území v celé ČR a jejich rozdělení na jednotlivé kategorie se stručnou charakteristikou a příklady. Další část se věnuje přímo CHKO Broumovsko, pod jehož správou patří NPP a NKP Babiččino údolí.

INFORMAČNĚ TEMATICKÉ VÝSTAVY

V rámci Ekologické poradny jsme uspořádali v průběhu roku celkem pět informačně tematických výstav. Všechny byly ke zhlédnutí ve vstupní místnosti Regionálního informačního centra v České Skalici, většina z nich byla putovní.

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL - BIOPOTRAVINY, EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

První část této výstavy návštěvníky seznámila s hlavními důvody a zásadami tohoto hospodaření. Výstava vysvětlila pojmy „biopotraviny“ a „bioprodukty“ i jejich propagaci a označování, včetně popisu dnešního stavu trhu s biopotravinami v České republice a návrhů opatření na zlepšení současné situace. Nechyběly zde ani recepty z biopotravin a pro zpestření komiks „Kouzlo zemědělství“.

JAK NA ODPADY

Výstava se věnovala jednotlivým druhům odpadů, příslušným sběrným nádobám, tomu, co do nich

lze a nelze vhadzovat, mýtům o nakládání s odpady, dalším tématem bylo kompostování, ekologické značky a šetrné spotřebitelské chování.

NAUČNÉ STEZKY V KLADSKÉM POMEZÍ

Tematická výstava představila region Kladské pomezí, turistické značení, činnost Klubu českých turistů, ale především jednotlivé stezky a jejich zajímavosti. Věnovala se například naučným stezkám Babiččino údolí, Justinčina stezka, Stezka Jakuba Míly, Ovocná stezka, naučná stezka Pevnost Dobrošov, Po stopách bojů války 1866 aj.

ALTERNATIVNÍ ZDROJE ENERGIE

Výstava byla zaměřena na vodní, větrnou, solární i geotermální energii. Opomenuta nebyla ani biomasa a způsob jejího zpracování a následného využití, spolu s příklady dobré praxe. Část výstavy se věnovala praktickým radám a informacím o možnostech úspor energie v domácnostech, například v souvislosti s osvětlením či vytápěním.

ARCHITEKTONICKÁ OBNOVA VENKOVA

Výstava představila jednotlivé typy vesnických sídel a jejich vývoj, základní principy venkovské architektury a uvedla dobré i špatné příklady staveb ovlivňující ráz krajiny. Zároveň poukázala na význam zeleně, oplocení a ohrazení pozemků, přičemž kladla důraz na jejich estetické hledisko.

Tento projekt byl finančně podpořen Královéhradeckým krajem a Ministerstvem životního prostředí.

AKTIVITY V RÁMCI PROGRAMU NÁRODNÍ SÍŤ ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY – Společný program MŽP a MŠMT administrovaný SSEV Pavučina a ČSOP

DEN VODY

Osvětová akce pro ZŠ Česká Skalice. Žáci nejprve zhlédli tematický film Řeka Metuje, zachycující významné události na březích řeky a život pod hladinou. Poté proběhla beseda o významu vody a povídání o vodních ptácích s názornými ukázkami. Aktivita byla realizována ve spolupráci s organizací A Rocha – křesťané chrání přírodu.

DEN ZEMĚ

Osvětová akce pro žáky 4. ročníků ZŠ Česká Skalice, při níž si vyzkoušeli například aktivity spojené se smyslovým vnímáním přírody, přesazování rostlin, mikroskopování rozmanitých preparátů, zhotovili si výrobek z odpadových materiálů, sledovali praktické ukázky ornitologie, rozeznávali dřeviny, třídili odpady a prošli naučnou stezku Cesta stromů.

Partneři akce: A Rocha – křesťané chrání přírodu, DDM Bájo Česká Skalice, ZŠ Česká Skalice.

TVOŘIVÁ DÍLNA S PŘÍRODNÍM MATERIÁLEM

Kreativní dílna ve školní družině v České Skalici, během níž se žáci seznámili s přírodními materiály a zhotovili si drobný výrobek.

„TAM JE KRÁSNĚ“

Emotivní fotografická výstava zachycující detaily a přírodní scenérie okolí Teplických skal. Autorem fotografií je Jaroslav Čálek.

EKOVÝCHOVNÝ PROGRAM K OSVĚTOVÉ AKCI SLAVNOST STROMŮ

Program pro žáky třetího ročníku ZŠ v České Skalici sestával z kreativní dílny s přírodním materiálem, ve které se děti pomocí smyslového vnímání seznámily s jednotlivými přírodninami a vyrobily si podzimní dekorativní paletu. Dále vyslechly povídání o životě netopýrů a vyzkoušely si řadu her s ekologickou tematikou, např. stromy a jejich a plody, zahradnická hra, křížovky na téma stromy, vývojový cyklus stromu, ovocný kompot, lesní patra aj.

VÝSTAVA „OHLÉDNUTÍ ZA JEDNOTLIVÝMI ROČNÍKY SLAVNOSTI STROMŮ“

Slavnost stromů je osvětová akce, jejímž smyslem je poukázat na krásu a význam zeleně a zároveň podpořit vztah lidí k přírodě. Výstava představila již pět ročníků této akce, kterou ve spolupráci s ostatními regionálními neziskovkami pořádají především dva rovnocenní partneři: Centrum rozvoje Česká Skalice a Společnost pro záchranu Babiččina údolí.

PROJEKT „HARMONIE KULTURNÍ KRAJINY NA ÚZEMÍ NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKY A NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY BABIČČINO ÚDOLÍ“

Centrum rozvoje Česká Skalice (CRČS) dosáhlo v červnu roku 2008 velkého úspěchu, když získalo grant převyšující dva a půl milionu korun na dvouletý projekt nazvaný „Harmonie kulturní krajiny na území Národní přírodní památky a Národní kulturní památky Babiččino údolí“. Jedná se o možnost vylepšení jedinečného území, které je skvělým příkladem harmonie přírodních a kulturních složek krajiny. Jeho hodnoty jsou oceněny jako národní památka hned dvakrát. Architektonický a kulturní celek jako národní kulturní památka, přírodě blízké lesy a louky v nivě řeky Úpy jako národní přírodní památka. V rámci projektu dochází k poskytování informací a osvětě veřejnosti prostřednictvím ekologické poradny, infostánku, besed i nově vzniklých publikačních materiálů vztahujících se k naučné stezce Babiččino údolí (brožury, letáky). Další aktivitou je i zapojení místních subjektů při přímé realizaci ochrany přírody na třech částech tohoto projektu: obnova soustavy studánek, mapování invazních rostlin a obnova tradičních průhledů. Na plánování rozvoje chráněného území se postupně účastní zainteresovaní partneři i veřejnost, přičemž je kladen silný zřetel na ochranu přírody a krajiny i kulturních hodnot v daném místě. V neposlední řadě projekt rozvíjí a posiluje místní neziskové organizace formou vzdělávání, výměny zkušeností, exkurze a plánované závěrečné konference.

Co tento projekt přinesl Babiččinu údolí v roce 2008?

INFOSTÁNEK A ROZŠÍŘENÍ EKOPORADNY

Během letních prázdnin se nabídka informací pro turisty v Babiččině údolí rozšířila o tzv. infostánek, umístěný v areálu státního zámku v Ratibořicích. V souvislosti s jeho zřízením proběhlo také anketní šetření, jehož se zúčastnilo celkem 100 turistů. Velmi důležitým faktem bylo zjištění, že dvě třetiny návštěvníků se sem opakovaně vrací a považují tento výlet za jakousi tradici. Dotázaní návštěvníci v anketě určili hlavní problémy v Babiččině údolí, které zahrneme do plánované studie rozvoje místního šetrného cestovního ruchu. V Ratibořicích si lidé velmi cení přírody, čistoty, klidu, možnosti odpočinku a kulturních památek. V Regionálním informačním centru na Husově náměstí v České Skalici byla rozšířena nabídka místní ekoporadny o oblast chráněných území.

OBNOVA NAUČNÉ STEZKY, LETÁKY A BROŽURA

Postupně dochází k opravě prvních devíti informačních panelů, na kterou naváže i vylepšená tematická brožura. Vznikl také informační leták k naučné stezce Babiččino údolí (náklad 3000 ks), jenž bude k dispozici v průběhu fungování infostánku v roce 2009.

VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci projektu jsou pořádána školení pro členy neziskových organizací a zaměstnance Centra rozvoje, zaměřená na výměnu zkušeností, proškolení k tématům ochrany přírody a na konkrétní zapojení neziskovek do jednotlivých aktivit projektu.

SETKÁVÁNÍ PARTNERŮ A PLÁNOVÁNÍ STUDIE ROZVOJE ŠETRNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU

Setkávání organizací působících v regionu si klade za cíl vybudovat partnerství pro trvale udržitelný rozvoj území, posílit vzájemnou spolupráci a komunikaci. Veřejnost i odborníci vyhodnocují stav a potřeby Babiččino údolí. Výsledkem projektu bude zpracovaná studie rozvoje šetrného cestovního ruchu. V roce 2008 se podařilo do projektu zapojit celkem deset organizací.

BESEDY A OSVĚTOVÉ AKCE

V listopadu se uskutečnila první z cyklu besed s názvem „Soulad ochrany přírody a kulturního dědictví aneb budoucnost Národní přírodní památky a Národní kulturní památky Babiččino údolí“. Veřejnost zde byla vyzvána ke spolupráci a byla tu také doplněna a zhodnocena SWOT

analýza vztahující se k Babiččinu údolí. Pro širokou veřejnost jsou určeny i poutavé osvětové akce, jako například říjnová Slavnost stromů.

PŘÍMÁ OCHRANA PŘÍRODY V BABIČČINĚ ÚDOLÍ

Jednou z aktivit je mapování výskytu invazních rostlin ve spolupráci s místními neziskovými organizacemi. Zapojilo se celkem 11 účastníků ze tří neziskovek, kteří společně prošli 13 km podél řeky Úpy. Výstupem činnosti je mapa se zákresem všech vyskytujících se invazních rostlin.

Další část přímé ochrany se věnuje komponovaným výhledům – tzv. průhledům. Trasa naučné stezky Babiččino údolí vede zpravidla pod stromovou klenbou, která znemožňuje výhled na nejbližší přírodní scenérie. Proto bylo v terénu vymezeno dvanáct průhledů a v rámci projektu jich společně s partnery minimálně pět zrealizujeme.

Ve spolupráci se zainteresovanými organizacemi bude vypracován projekt na obnovu studánek za účelem využití přírodních pramenů ke spotřebě užitkové vody, např. k zalévání či zásobování zámeckého jezírka. V rámci aktivity byl v roce 2008 zpracován pasport skutečného stavu a probíhaly přípravy a jednání ke zpracování studie.

Cílem představovaného projektu je oslovit „významné hráče“, přivést je k jednomu stolu, nechat je jednat, vznášet nápady a snažit se nacházet kompromisy. Centrum rozvoje Česká Skalice chce působit jako tzv. katalyzátor při

jednáních a pracovních schůzkách. Partnerství, spolupráce a komunikace – právě to jsou nezbytné předpoklady k dosažení vytyčených cílů tohoto projektu.

Projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančních mechanismů EHP a Norského finančního mechanismu a prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

REKONSTRUKCE PŮDNÍHO PROSTORU VILY ČERYCH PRO AKTIVITY EVVO

Centrum rozvoje společně s vlastníkem Vily Čerych, jímž je Nadace rozvoje občanské společnosti, dlouhodobě usiluje o smysluplné využití rozsáhlých půdních a sklepních prostor historického objektu. V roce 2008 jsme obdrželi grant na první etapu plánované rekonstrukce půdních prostor. Cílem projektu je navrhnout multifunkční prostor, který by sloužil především k ekologickému vzdělávání a osvětě. Nejprve jsme zadali zaměření stávajícího stavu, vypracování projektové dokumentace a dalších potřebných materiálů. Výstupem projektu bude projektová dokumentace ke stavebnímu řízení a k provedení stavby včetně rozpočtu. Součástí dokumentace bude také posouzení energetické náročnosti budovy. Projekt jsme zahájili v červenci 2008, dokončen bude v prosinci roku 2009.

Rekonstrukce půdního prostoru Vily Čerych pro aktivity Ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty naplňuje širší záměr našeho sdružení, kterým je snaha o to, aby se Vila stala součástí sítě regionálních středisek EVVO v Královéhradeckém kraji. Půdní prostor Vily Čerych není doposud vůbec využíván. V současné době jsou v přízemí k dispozici klientům dvě seminární místnosti (pro 30 a 15 osob), prostor pro stravování a vstupní hala. Rekonstrukce prostoru o výměře 830 m² by měla vytvořit prostorné variabilní zázemí pro realizaci rozmanitých aktivit, které jsme z důvodů malých společných prostor nemohli prozatím v objektu pořádat. Nový prostor bude mít kapacitu 80 lidí, bude vhodný k pořádání tematických výstav, besed, přednášek i konferencí. Plánujeme zde pořádat také jednodenní i vícedenní ekologické výukové programy pro děti i dospělé.

Projekt „Rekonstrukce půdního prostoru Vily Čerych pro aktivity EVVO“ byl podpořen z dotačního programu Královéhradeckého kraje.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SDRUŽENÍ V ROCE 2008

Nejvyšším orgánem sdružení je valná hromada, kterou tvoří všichni řádní členové sdružení. Mezi jednáními valné hromady řídí sdružení výkonná rada, kterou tvoří tři řádní členové. Činnost výkonné rady koordinuje předseda zvolený valnou hromadou na tříleté funkční období. Právo jednat jménem sdružení má předseda sdružení a výkonný ředitel. Finanční hospodaření a nakládání s majetkem kontroluje dvoučlenná dozorčí rada.

V roce 2008 pracovalo ve sdružení v průměru 9 zaměstnanců, což je o jednoho více než v roce 2007. Ze zaměstnaneckého poměru odešli dva zaměstnanci, z toho jeden pracuje pro sdružení i nadále, a to externě. Kolektiv zaměstnanců se rozšířil o tři mladé pracovnice.

Členové občanského sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice:

- Květa Ležovičová**, předsedkyně sdružení
- Jiří Kmoníček**
- Pavla Marková**
- Štefan Ležovič**
- Ivo Kačaba**
- Lenka Martincová**
- Lenka Mrázová**

Zaměstnanci:

- Květa Ležovičová** – předsedkyně sdružení, kulturní a mezinárodní programy, administrativa
- Jiří Kmoníček** – výkonný ředitel, regionální rozvoj
- Klára Provazníková** – provozní vzdělávacího střediska, asistentka projektů (do 31. 5. 2008)
- Veronika Velacková** – provozní vzdělávacího střediska, asistentka projektů (od 1. 6. 2008)
- Michal Kudrnáč** – manažer regionálního rozvoje (do 31. 3. 2008, poté jako externista)
- Helena Hamanová** – koordinátorka environmentálních programů
- Martina Vlachová** – koordinátorka environmentálního projektu (od 14. 7. 2008)
- Pavla Špačková** – vedoucí turistického informačního centra (od 1. 9. 2008)
- Štefan Ležovič** – správce Vily Čerych, pracovník provozu
- Markéta Tölgová** – asistentka provozu vzdělávacího střediska
- Markéta Dušková** – asistentka provozu vzdělávacího střediska

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ SDRUŽENÍ ZA ROK 2008

PŘÍJMY

Tržby z prodeje služeb, zboží	2.709.614,-
Ostatní výnosy související s předmětem činnosti	6.631,-
Přijaté dary	199.500,-
Přijaté členské příspěvky	6 000,-
Provozní dotace	1 592.825,-
Výnosy celkem	4.514.570,-

VÝDAJE

Spotřeba materiálu	884.139,-
Služby celkem	1 585.232,-
Náklady na reprezentaci	3.879,-
Ostatní služby	48.069,-
Mzdové náklady včetně pojistného	1 835.503,-
Ostatní náklady související s předmětem činnosti	137.146,-
Náklady celkem	4.493.968,-
Hospodářský výsledek	+ 20.602,-

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme podporovatelům:

Nadace rozvoje občanské společnosti

Finanční mechanismy EHP a Norska
Město Česká Skalice
Královéhradecký kraj
Ministerstvo životního prostředí
MAS Mezi Úpou a Metují
Patricia Čerych – Moillard
Georgina Steinsky

Děkujeme firmám za jejich dary
k obnově Vily Čerych:

PEKO, spol. s r. o., pekárna
Zemědělské družstvo Dolany
PROMA, spol. s r. o., Praha
Královéhradecký kraj
DLNK computers
FARMET a. s.
Stanislav Ležovič

Za pomoc a milou spolupráci děkujeme:

Ladislavu Čerychovi za jeho neustálý zájem o Vilu Čerych
/ Evě Vízkové za odbornou pomoc při obnově zahrady /
Zuzaně Rákosníkové za architektonickou pomoc při obnově
interiérů vily / zahraničním partnerům z města Polanica
Zdroj, Bardo a Liptovský Hrádok, MAS Horný Liptov
a přátelům z A-projektu za pomoc při mezinárodní
spolupráci / Mgr. Libuši Livňanské a skupině studentů za
mapování invazních rostlin/ Petru Köpplovi a Ivanu Českoví
za poutavý výklad na besedách a další spolupráci na projektu
pro Babiččino údolí / Petru Tučkovi za fotografie / manželům
Světlíkovým a Filipu Laštovicovi za ekovýchovné programy
/ Blance Šourkové, Haně Vavřínové, Martině Horké, Lád'ovi
Horkému, Janě Bašové, Blance Dvořáčkové, Zdeňku Švehlovi
a Agnieszce Papis za pomoc při Festivalu báčerek
a pověstí / Senior bandu, manželům Skořepovým a Triu
Vertigo za hudební vystoupení / manželům Rundštukovým,
Evě Schwarzové, Zdeně Hovorkové, pěveckému sdružení
Dona Nobis, Anně Řehákové a všem dámám a pánům z její
agentury za doprovodný program při benefici / Společnosti
pro záchranu Babiččin údolí, SZ Ratibořice, SCHKO
Broumovsko, Muzeu Boženy Němcové, UPM – Muzeu textilu,
MAS Mezi Úpou a Metují za partnerství při projektech /
Magdě Michalové, Heleně Skořepové, Haně Holečkové,
Markétě Sergejko, Martě Kmoníčkové, Vlád'ovi Prachařovi,
Janu Fettrovi, Michalu Kudrnáčovi za dlouhodobou
spolupráci na kulturních aktivitách / Janu Faltusovi za
přednášku / Vamberecké krajce a Zuzaně Štěpánkové za
výstavu / a všem ostatním nejmenovaným dobrovolníkům,
kteří nám laskavě a ochotně po celý rok pomáhali ...

Centrum rozvoje Česká Skalice, Křenkova 477, 552 03 Česká Skalice, IČO: 26640767, DIČ: CZ 26640767
tel./fax: 491 451 116, e-mail: centrum@vilacerych.cz, web: <http://www.vilacerych.cz>
bankovní spojení: Česká spořitelna a.s., pobočka Česká Skalice, č. ú.: 1184216379/0800